

DÉLVIDÉK

(RÁCSKAI NAPLÓ) — POLITIKAI NAPILAP.

== Szerkesztőség és kiadóhivatal: ==
Szabadka, IV., Rákóczi-u. 20.
Telefonszám 300.

Felolós szerkesztő:
KÓNYA LAJOS
Szerkesztő:
BERKES MÁRK

== Megjelenik mindennap délután. ==
Előfizetési díjak: egész évre 60 K,
félre 30 K, negyedévre 15 K.

Vilson az általános lefegyverzést sürgeti.

Genf, febr. 11. Lyoni lapok jelentik, hogy a berni francia követ kormányát állandóan informálja az Internationale tárgyalásairól. Mint a Bataille közli, Henderson Wilsonnal teljes egyetértésben működik Bernben és közös törekvésük, hogy a párisi konferencián az általános lefegyverzést keresztülvigyék, egyben kényszeríteni akarják a békekongresszust, hogy az Internationale küldöttét meghívják a tárgyalásokra.

A régi kormányok titkos szerződéseinek közlése

— Kép a svájci szociálista konferenciáról —

Bern, febr. 11. Korán reggeltől késő estig ülészik a területi bizottság. A zsűfőlásig megtelt színházi teremben excentrikus fejek bukkanak fel. A francia, német, osztrák, angol, román, bolgár, magyar, lett, örmény, orosz delegátusok hangos szóval panaszolják országaik szenvedését a jelenlévő kétszáz újságíró előtt. Minden beszédet három nyelven tolmácsolnak. A nemzetek propagandistái a halgatóságban toboroznak maguknak híveket, mindenféle propaganda iratot osztogatnak, még Egyiptom szenvedéseiről is egy könyvet, melyet a kairói Sphynx egyesület alelnöke írt.

A bizottság ülésén politikailag a legfontosabb beszédet Paul Faure mondotta.

Harcot hirdet a kapitalizmus ellen, mely a fennálló közársaságban is meghamisítja a demokráciát, megnehezíti a politikai jogok gyakorlását és egy kézben összpontosítva a tulajdont, szolgásgába süllyeszti a tulajdon nélküli osztályokat. Reméli, hogy az orosz példasadás nyomán Magyarország, Ausztria és Németország is közölni fogják a régi kormányok titkos szerződéseit és aktáit.

Mit kívánnak a csehek Magyarországból?

Prága, febr. 10. A Narodni Listy vezércikkben foglalkozik a Pozsony—Trieszt—Flume összeköttetéssel és a következőket írja:

— Mar Masaryk is hangoztatta Párisban annak a szükségességét, hogy Csehország összeköttetést kapjon a tengerrel. Ezt hangoztattak most is a prágai küldöttek. Az egyik megoldás az lenne, hogy ezt a vonalat nemzetközivé tegyék, a másik pedig, hogy Korridorot létesítsenek, amely összekötné egymással a cseh és Jugoszláv államot. Az utóbbi esetben a magyar földből 200 kilométer hosszú, és 80 kilométer széles sávot kellene kisorsajtatni. Ennek a korridornak határa lenne: északról a Duna, délen a Mura, nyugaton az Alpések, keleten a Balaton. Ezen a területen 1.174.000 lakos van, amelyből 672.000 magyar, 240.000 szláv, a többi német és vegyes ajkú. A terület magában foglalná Pozsony, Sopron, Vas- és Zala megyéket. A korridor centruma északon — Pozsony, délen Nagykanizsa lenne.

Antan-ellenőrzés alatt az összes német gyárak

A németeknek nem szabad a volt osztrák-magyar monarchia határát átlépni.

Genf, febr. 12. A párisi sajtó felhivatalos jellegű közleményeitől kitűnik, hogy a franciák a fegyverszünet meghosszabbítása alkalmával új, rendkívül súlyos feltételeket akarnak követelni, amire nézve ürügyül Német-Ausztria csatlakozása fog szolgálni. E feltételek közé tartoznak a többi közt a német csapatok visszavonása Pozsony-Lengyelország határa mögé.

Danzigot és Kelet-Poroszországot beleértve, Kelet-Poroszországban a németek csak rendőri szolgálatot teljesítő csapatokat tarthatnak és az ottlévő hadi- és szállítási anyagot el nem vihetik. Megtiltják a németeknek, hogy átlépjék a volt osztrák-magyar monarchia határát. Németországnak az antant számára további lokomotivokat és vasúti kocsikat kell szállítania, megszállják az esseni Krupp-féle műveket és az antant ellenőrzést fog gyakorolni Németország összes gyárai felett.

Véglegesen elismerték Finnország függetlenségét

Helsingfors, febr. 11. Az itteni francia diplomáciai képviselő kormánya megbízásából értesítette a finn kormányt, hogy Franciarszág tekintettel arra, hogy a többi szövetséges hatalom részéről Finnország függetlenségének végleges elismerése várható, újból megkezdi a diplomáciai összeköttetést Finnországgal. A francia kormány kéri a finn kormányt, hogy nevezze meg és küldje ki azt a diplomáciai képviselőt, aki a francia külügyminiszterrel a Finnországra vonatkozó összes kérdéseket megtárgyalhassa.

Török hatóságok kivonulása Konstantinápolyból.

Zürich, febr. 10. A „Stampa” jelentése szerint a török hatóságok elhagyták Konstantinápolyt.

Németország mint monarchia a zsidó befolyás ellen.

Hamburg, febr. 12. Henrik, porosz herceg, II. Vilmos császár öccse, a Hamburger Nachrichtenben nyilatkozatot tesz közzé, amelyben azt követeli, hogy állítsák vissza a monarchiát Németországban és küszöböljék ki a szemita (zsidó) befolyást az iparban, kereskedelemben és politikában.

Szabadon bocsátották a pozsonyi internáltakat.

Prága, febr. 12. A cseh-tót sajtóiroda közli, hogy azok a hírek, amelyek szerint Pozsonyban hétszáz embert internáltak, hat embert pedig kivégeztek, nem felelnek meg a valóságnak. Pozsonyban rend van és valamennyi internált szabadlátra helyezték.

Polner rektor kiszabadult.

Pozsony, febr. 12. Polner Öhön egyetemi rektort szabadon bocsátották. A letartóztatás oka az volt, hogy Polner állítólag nyilvánosság-ra hozta azon leveleket, melyeket Zoch zsupán az egyetem ügyében hozzá intézett, hoiott a leveleket, mint utólag kiderült, Zoch zsupán hozta nyilvánosságra. A csehek különben Polnert Illavára akarták szállítani és csak a munkásság határozott követelésére bocsátották szabadon.

Magyar hajók átadása Franciaországnak.

Vigo, febr. 11. A Rinceros és Hippopotamos francia vontatógőzös ideérkezett; ezek a francia hajók fogják az itt horgonyzó osztrák, illetve magyar hajókat, köztük a Nagy Lajos-t, a Stefániát, a Budát, melyeket Franciaornak utaltak ki, átvenni.

Kommunista vállalkozások.

A kommunizmusnak csaknem minden országban megszorodtak hívei. Azért nem lesz minden érdekesség nélkül, — ha a régebbi számos kommunista vállalkozások közül egyet-kettőt ismertünk olvasóinkkal. Egyik legérdekesebb és legéletrevalóbb vállalkozás volt a svéd „Biskop-Hill” nevű kommunista község megalapítása.

A község eredetét néhány ka-landos svédnek köszönheti, kik a főnálló társadalmi renddel nem tudtak megbarátkozni és Erich Jansen vezetése alatt 1846-ban elhagyva Svédországot, Amerikába mentek.

A vállalkozók között voltak — földmivesek, iparosok, sőt bányászok és gyárosok is. Több közülük jólétnak örvendett és egyedül az új társadalmi rend iránt való lelkesedésből csatlakozott hozzájuk. Ezek szerelték föl a hajót és látták el az elvtársakat utiköltséggel is. Kezdetben jól is ment minden később azonban nehéz, keserves idők jöttek. — Három hajótörést szenvedtek, — végigélték gyermekekkel, asszonyokkal egy téli utazás minden keservét.

Amikor céljukhoz értek, — egy kietlen, embertelen pusztaság közepére, ahol még ragályos betegségek is pusztítottak, maga a vezető is öngyilkos lett. Mindez a vállalkozást reménytelenné tenni látszott. Azonban nem így történt. A szükség, a nélkülözés, s küzdelem a létért csak közelebb hozta őket egymáshoz és fölkelte bennük az egymásra utaltság érzetét.

Bámulatos energiával és odaadással szolgálták a közügyet és tényleg hamarosan virágzó telepre tettek szert. — Ipari haladásuk egyszerűen tüneményeszerű volt. Közelnek látszott az idő, amikor az egész világnak bemutassák a kommunista államrend mintáját. De éppen a növekvő jólét lett a pusztulás a bomlás csiréje. Az 1859-i év volt gazdaságilag a legszerecsésébe, de ekkor is tört ki az irigység, az engesztelhetetlen gyűlölség a bevételek felosztása körül. S ahelyett, hogy az elvtársak utópiáik megvalósítását igazolták volna, szétmentek és egész vállalkozásuk csufos kudarcba fulladt.

Még mindig a fa-hiány.

(Saját tud.) Szabadka, febr. 12

Már több ízben megemlékeztünk arról, hogy minő nagy szükség uralkodik Szabadkán a fatünetet illetően. — A szénbányák még érthető, noha a megszálló csapatok birtokában vannak a pécsi szénbányák. Ellenben a fa-hiány már kevésbé érthető.

Szabadkán már szinte ritkaság számba megy a tűzifa. Rettentetes protektor kell ahhoz, hogy valami csekély mennyiséget is kapjon az ember. Legtöbb helyen azonban csak az obligát „nincs” a válasz. A lakosság pedig fagyoskodik és sötétben ül, mert világítás sincs.

— Maximálják a péksütéményeket. A főkapitány rendeletet adott ki, amelyben a péksütémények árát 22 fillérben állapítja meg. A sütemények minimális súlya 3 deka lehet.

Mackensen Futakon.

— Az öreg ur mozogni szeretne. —

Ha egyik nap azt mondta valaki, — hogy Mackensen Futakon van, másnap már megcáfolták az alkalmi tudósítók és más községbe tették át az internált német tábornokot. Most a következőket tudtuk meg Mackensen állapotáról és helyzetéről.

A főti kastélyt a magyar kormány tudta és megkérdezése nélkül vette körül december 31-én a francia lovasság. A magyar kormány, amint jeleatést kapott erről, azonnal kijelentette, hogy hajlandó a francia lovasság eltávolítása érdekében közbenjárni, ha a vezértábornagy becsületszavát adja — hogy akkor is Magyarországon marad, mikor már egész hadserege elhagyta az országot. — A vezértábornagy visszautasította ezt a kikötést.

Most a Neue Preussische Zeitung Mackenten hadsegédének levelét közli: — Most Futakon vagyunk 4-ike óta francia fogságban — írja a levélben. — Napról-napra várjuk helyzetünk javulását; — a francia legfőbb parancsnok azonban nem gondol ránk. Elhelyezésünk Chotek gróf kastélyában jó, az ellátás kielégítő, azonban nincs a legesekélyebb mozgási szabadságunk sem. A ház sodronykerítéssel és öt őrrrel van körülvéve; csak egy csekély sétahely szabad. Semminő posta-összeköttetésünk nincs.

Rám nézve ez a fő, hogy a tábornagy mindezeket a megrázkódtatásokat és izgalmakat nyom nélkül állta ki és rosszabb a helyzetünk már nem lehet. — Remélem, hogy a tisztos öreg urat valamikor egészségesen kísérhetem haza.

A fagy és a szabadkai korcsolyapályák.

(Saját tud.)

Szabadka, febr. 12

Szabadkán a fagy beálltával — aktuálisá vált a korcsolya sport kérdése. A háború előtti években nagyon divott a korcsolyázás még pedig gondozott pályákon Palicson, a zombori-út végén levő sporttelepen, azonban ez már nagyon régen volt. A szabadkai jékarban tartott korcsolyapályák ma már csak emlékek. És szó sem esik róluk többé.

A mai mulatni vágyó fiatalság szépen gyalogol Sándor külváros alá, ahol néhány befagyott terület van. Természetesen senkisémm gondozza, de a látogatottságuk azért mégis nagy.

Szinte csodálatos, hogy mennyire kiveszett az üzleti szellem a sza-

badkai sport egyesületekből. Ma mikor a korcsolya sport jó jövődelmet jelentene, senkinek sem jut eszébe, hogy legalább egy tisztességes korcsolyapályát tartson jékarban és jévedelmeztesse.

Parlagon hever a régi híres Bácska jégpálya, — amely azelőtt olyan kedvelt volt, és nagyon kevés gondozást igényelt, ellenben hasznos töven hezott. Ott van az ugynevezett cigány-sziget, amelynek helyére sportpályát terveztek valamikor. Ott van Palics, hatalmas jégtükrével, s mindez parlagon hever.

Hiába; kihalt a régi sportszellem, a nagy szabadkai sportegyletekből.

Gyuri bácsi katasztrófája.

— Kiesett az ellenőr a robogó villamosból. —

(Saját tudósításunk.)

Szabadka, febr. 12

Sulyos baleset érte tegnap este a szabadkai villanytelepnek egyik legrégebb alkalmazottját, az 52 éves Eekert György ellenőrt, a szabadkai villamosutasoknak kedvelt „Gyuri bácsiját”.

Az este egy villamoskocsi elindult a telepről a telep tisztviselőivel Palics-felé. Alighogy elhagyta a kocsi a telepet és belejött a gyors iramba, egyszer csak zürzavaros kiabálások hallatszottak a hátsó perronról. A kocsi vezető megállt és ekkor tudták meg, hogy a kocsin utazó ellenőr, a Gyuri bácsi kiesett a villamosból. Kovács villanytelepi tisztviselő vezetésével többen gyorsan legrátlak a kocsiról és keresésére indultak. Meg is találták orra bukva, teljesen vérben fekvő a havon, eszméletlen állapotban a szerencsétlenül járt ellenőrt, aki több lépésnyi távolságban volt a sínektől, teljesen mozdulatlanul és a

fejéből kifolyó vér pirosra festette a havat körülötte.

Gyorsan fölemelték, egy külön kocsin bevitték a telepre és ott nyújtották neki az első segílyt. Hogy miként történhetett a szerencsétlenség, senki sem tudja pontosan megmondani. Valószínű, hogy a fölemelhető perronajtó nyitva volt és azt nem vette észre az ellenőr, vagy ha észrevette is, az ajtóban levő havon megesusztott és úgy bukott ki. — Koponyáját a feje tetején erősen beleütötte valamibe, úgyhogy a vér egész arcát előntötte.

Beszállították a Vörös Ökör iskolában levő kórházba.

— Az idegenek kiutasítása Budapestről. Az idegeneket ellenőrző hivatal Budapesten óriási munkát végez. E hó 3-tól 8-ig nem kevesebb, mint 1499 személyt, nagyrészt galíciai zsidókat utasított ki.

Akofa és a torma

Baka Mihályné szül. Tanító Rozália nagy vélekedvén, hogy a maximális árak reá nem vonatkoznak, nem átalloita a torma szalát csekély két koronáért árusítani. Az általa előszeretettel alkalmazott eladási ár nagyon különbözött az eredeti maximális ártól, amely tudatillik 1 korona 54 fillérben állapítja meg a torma kilójának és nem egy szálnak az árát.

Az árdragításra rajta fogták a derék akofát és dr. Meznierics rendőrfogalmazó ma megtartott tárgyaláson 1 napi elzárásra és 10 korona pénzbürságra ítélte el.

Az alkoholtilalom hatása.

— A rablás megszűnt és dolgoznak az emberek. —

(Saját tud.)

febr. 12.

Amióta dr. Mijatov Milorád rendőrfőkapitány a koresmák ismételt bezárását rendelte el és az alkoholtilalom ismét érvénybe lépett, — Szabadkán a közbiztonság egy csapásra megváltozott, a gyakori esti utcán rablások teljesen megszűntek, ma már ismét bátran lehet a legsötétebb utcákon is járni.

Csak ilyenkor látszik, hogy a legtöbb bűn a zugkoresmák levegőjében fogan meg és innen indul utjára.

A rendelet akármilyen kellemtienül is érinti a koresmárosokat, szerintünk a viszonyok teljes rendeződéséig, csak az alkoholtilalom legszigorubb érvénybe tartásával lehet a felszabadult, fekevesztett embereken tisztességes életre szoktatni.

Ha elgondoljuk, hogy a forradalom a fegyházak megrögzött lakóit felszabadította, akit a komoly munkától elszoktak, — érthető, ha most élve az arany-szabadsággal, ezek az elemek a koresmákban dözsölnek és esnek újabb bűnbe.

A koresmák bezárásával azt a célt is elérték, hogy a sok hiába való politizálás és a naplopás is megszűnt. Az emberek, miután nem menekülhetnek el a munka elől és most az utcán való ácsorgás is kellemetlen dolog, lassan fölveszik a munkát és ismét hozzászoknak a becsületes élethez.

Minden amellet bizonyít, hogy a koresmákat minden könyörgés ellenére kirelhetetlenül be kell zárni, mert egy pár nyereségre vágyó ember érdekét nem lehet tekinteni akkor, mikor egy város nyugalmáról van szó.

A koresmárosok a háború alatt eleget kerestek és ha komolyan dolgozni akarnak, ők is találnak a pálnakamérésen kívül is foglalkozást.

NAPI HIREK

Jelentkezzenek a rokkantak. A városi tanács a következő hirdményt tette közzé: A „Narodna Uprava” szocialis reformok népbiztosa, mielőtt a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik segélyezését rendezne, valamint a munkanélkülieket és ellátatlanokat munkába állítaná, szükségesnek tartja annak a megállapítását, hány hadirokkant, hány hadiözvegy, hadiárva és munkanélküli van és ezek milyen körülmények között élnek. E célból városunk vezetősége négy bizottságot alakított, akik a hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárvaik, valamint a munkanélkülieket észleljék. A bizottságok 1919. évi február hó 10-étől délelőtt 8 órától a városi székház II em. 130. ajtó száma alatti helyiségben naponta d. e. 8-12 és d. u. 3-5 óráig 1919. évi febr. hó 21-ig bezárólag működnek. Miért is felhívhatnak az összes hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik, valamint azon egyének, akiknek ellátása alatt szülőtlén hadiárvaik vannak, valamint munkanélküliek, hogy a bizottság előtt saját érdekében mielőbb jelentkezzenek.

Ismét van korpá. A városi közlekedési hivatal értesíti a város közönségét, hogy azok, akik jóságot tartanak ismét kaphatnak korpát. Az utalványokat a városházán a 40. számú szobában állítják ki.

A pacseri magyar ifjúság folyó hó 15-én a pacseri „Népház” nagytermében játékonnyel műkedvelő előadással egybekötött tánmulatságot rendez. A tánmulatságra már széküldték a meghívókat.

Szerb kormánybiztos Szabadkán. Popovics, a megszállott területek kormánybiztosa tegnap Szabadkára érkezett. Utjának célja volt, hogy informáltassa magát az itteni viszonyokról. Popovics kormánybiztos valószínűleg ma el is utazik Szabadkáról.

100 vagon szén Szabadkának. A legutóbbi tanácsülésen szóba került, hogy a dél felé irányított cseh szénzállítmányokból Szabadkának is megszerezzenek valamit. Dr. Matievics főispán úgy nyilatkozott, hogy minthet lehetséges, 100 vagon szént legál Szabadka részére.

Az esketés új formája. A Narodna Uprava egy rendeletével úgy intézkedett, hogy a Vajdaság területén működő állami anyakönyvi hivatalnál az esketést végző anyakönyvvezető, az esketés szertartásánál a nemzeti szalag viselését mellőzze. A rendelet már hatályba is lépett.

A Tumbász-féle publicisztikai díj nyertese. A Pázmány Egyesület Budapesten megtartott választmányi ülésén a Tumbász-féle nagy publicisztikai díjat, Tury Bélának, az „Aikotmány” szerkesztőjének ítélte.

Olcsóbb lesz a hajófuvar. A Daily Chronicle közli a Board of Trade nyilatkozatát. Az angol hajózási hivatal főnöke szerint több hajóúr áll rendelkezésre,

mint elszállításra váró áru, úgy hogy a charterüzletben kínálat várható. A hajófuvar, amely a békeár tizenötöszöröse emelkedett a háború vége felé néhány hónap múlva alig lesz több a békeár duplájánál. A hajófuvar erős esőkeménye következtében a különféle árucikkek számottevő olcsóbbodására is lehet számítani.

A cseh szlovák váromat aranyban vagy frankban kell megfizetni az árucikkek után, melyeknek jegyzékét a cseh-szlovák kormány külön rendeletben fogja közzéadni. Az intézkedés nem csupán luxuscikkekre vonatkozik. A vámfizetés céljaira megállapított valutában egy arany korona egy franknak számít, tehát rendes koronaértékben a mai devizakurzusokon körülbelül három koronának felel meg. Ez nagyjában megegyezik a német-osztrák és a magyar kormány által előírt 200 százalékos vámfelépéssel.

A Kath. Legény- és Leányegyesület estéje. A szabadkai Kath. Legény- és Leányegyesület folyó hó 16-án saját helyiségében tánmulatsággal egybekötött műkedvelő előadást rendez. Ez alkalommal Géczy István kitűnő népszínműve a „Gyimesi vadvirág” kerül színre. — Torma Zsiga és Szojnyáriné Sz. Etel rendezéssel.

A cseh-szlovák államban is bélyegzik a papírpénzt. A prágai kormány pénzügyminisztere rendeletet adott ki, amellyel megtiltja a korona értékű bankjegyeknek a cseh-szlovák állam területére való bevitelét. Ez a rendelet rövidesen követni fogja a cseh-szlovák állam területén lévő bankjegyek felülbélyegzése. Értesülésünk szerint a felülbélyegzést e célra kibocsátott okmánybélyegek felhasználásával fogják eszközölni. A bankjegy névértékének 1 százalékát kitevő bélyegyet kell a felülbélyegzendő bankjegyre ragasztani. A 25 és a 200 koronás bankjegyek érvényességét a cseh-szlovák állam sem ismerte el és így ezeket nem fogják felülbélyegezni.

Németország nem fizethet kártérítést. Helfferich nemrég úgy nyilatkozott egyik

berlini lapban, hogy Németország sem tőkében, — sem kamatokban nem fizethet az antantnak kártérítést. Az a követelés, mely szerint Németországnak legalább is száz milliárdot kell fizetnie, mert maga Helfferich 40 milliárd márkára becsülte Németország nemzeti jövedelmét, teljesíthetetlen. A 40 milliárdnyi nyers bevétellel szemben a tiszta évi nemzeti jövedelem — csak 8 milliárd volt. — A német nemzeti vagyon pedig 300 milliárd márká, a háború összes költségei pedig 200 milliárdot tesznek ki.

Amikor a járdán folytonossági hiány van. A szabadkai Szt. Teréz-templom háta mellett van egy kis járdarész, amely át vezet a templomtól körülvéző parkon a Miklós utcába. Ez a járdadarab lejtős is s ráadásul a ráfagyott hóval évek óta nem szokták letisztítani róla, úgy hogy valóságos életveszélyes a járás rajta télen. A régi hibákhoz most egy újabb is járult. Valaki jónak látta elhordani a használat folytán kimozdult téglákat, úgy hogy ép a legkritikusabb ponton hatalmas árok ásítottik. Ha az ember keresztül akar menni rajta, ugyancsak vigyázni kell, hogy bele ne esusszon, ami egyenrangú a lábkitöréssel. Tegnap este például egy szegény öreg asszony elesett a kritikus helyen és úgy összeverte magát, hogy orrán száján dől a vér. Talán csak lehetne segíteni az ügyön valahogy.

Kovács István tanár VII. kör., Fűzfás-utca 256. sz. n. (Vétró féle fűszerüzlet közelében) levő tanfolyamán elfogad tanításra gimnáziumba és egyéb iskolákba járó fiú- és leánytanulókat, valamint magántanulókat is.

Ma jelent meg Vig Zsigmond Sándor könyvkereskedő kiadásában Dr. Petrovics P. Dusan magyar szorb szótára. Kapható az összes helybeli könyvkereskedésekben.

A Korszó-Mozi műsorából:

Kedd—szerda. Két hatalmas slager. Henry Bernstein a franciák zseniális írójának világhírű szindarabja: Izrael. Dráma 4 felvonásban. A szezon nagyzerű ujdonsága. Főszereplők: Matyasovszky Ilona, Jean Duerét, Kürthy György, Inke Rezső. — Amerikai káprázatos attrakció. A World gyár háború alatt készült fenomenális alkotása: A Kormányszó. Dráma 4 felvonásban. Főszereplő: Maro Allan amerika kedvence.

Csütörtök—vasárnap: A legszebb filmek. Parkes Imre bájos szindarabja: Iglói diákok. 4 felvonásban. Gyönyörű délvidéki felvételek. Dalbetétekkel. A dalokat Torma Zsiga a szabadkai színháztagja énekl. Tolstoj híres regénye, az első Varsányi-film: Karenin Anna. Dráma 4 felvonásban. — Pazar kiállítás esoda szép felvételekkel. Főszereplők: Varsányi Irén, Kertész Dezső, Fenyvesi Emil.

Karácsonykor kezdődik a „Délvidék”-et.

Risgazzák és földmivelők rovata.

Rovatvezető: Szabó Miklós.

A kölesszalma, mint takarmány. Némely gazdáknak az a balhiedelem el, hogy a kölesszalmatól a szarvasjószág megfeszedik és a ló megrühesedik. Pedig a kölesszalma teljesen ártatlan takarmány, csak penészes vagy másként romlott ne legyen. A tetvesedésnek oka a tisztátalanság, a rühességet pedig fertőzés okozza.

Bikák igazása. A legtöbb helyen a bika arra van kárhözható, hogy szük istállóban töltse napjait s csak akkor látja meg a napot és akkor jut friss levegőhöz, ha véletlenül tehenet vezetnek hozzá.

Életmes gazdák a bikákat befogják. Ha fiatalon szoktatjuk őket az igazhoz, úgy minden nehézség nélkül sikerül ez és a bika igazban is jó szolgálatokat fog tenni.

Száz és száz gazda tanúsítja, hogy az igazítás a bikákra igen jó hatással van. Nem hiszik el, mert része van a helyes mozgásban s az igazított bika szeledebb, kezesebb, mert hozzá van szokva ahhoz, hogy neki parancsoljanak s amellett nem is verekedő természetű, mert sok emberrel és állattal találkozik munka közben, mért is az idegekhez hozzászokik s így nem lát mindenkiiben és mindenben ellenséget.

Hogy a bikából használható igazállat legyen, már borjú korában szeretettel és jóindulattal kell azt kezelni: etetéskor simogatni, az udvarra gyakran kiengedni és megtiltani, hogy bárki is ingerelje vagy ok nélkül bántalmazza. Ha a bika 1 és fél vagy 2 éves, úgy már befogható. A betanítás legkönnyebben sikerül egy nyugodt, öreg igazsókör oldalán magyar járomban. Először csak a járomot adjuk nyakára s ha már pár napi vezetgetés után meggyőződünk arról, hogy az ökor oldalán nyugodtan mozog, akkor fogjuk őket üres szekér elé. A következő napokon a szekeret fokozatosan terheljük. Ha már a bika a „tanító-mester” oldalán nyugodtan teljesít szolgálatot, úgy egy más bikával is befogható egy párba. Így nyerrünk két igen erős igazállatot, melyek biztosan pótolnak 2 ökröt vagy 2 nehéz lovat. Biztonság kedvéért azonban ne mulasszuk el orrszövényükbe karikát illesztetni.

LIFKA-MOZI

Hétfő—kedd—szerda

A Nordisk filmgyár diadalmas attrakciója.

A vörös lobogó

Kulturális a bolszevikizmus ellen viták Sophus Michail és Ole Olsen főszereplők.

Gunnar Tolnäs
Lilly Jakobson

Ezt a csodát eddig még filmen nem látott témát mindenkinek látni kell.

Kezdete fél 4 és fél 6 órakor
vasárnap 3, fél 5, és 6-kor.

Viszhetőséget, süncört, rühnt

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. FLEISCH-féle eredeti törv. védett

„Skaboform kenőcs“

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsételés dr. Fleisch-féle kérjünk. Probatégely 3 korona, egy tégl 5 K., családi adag 12 korona Szabadka és vidéke részére főraktár:

DECSY GYULA

„Szent Terézia“ városi gyógyszeriar 1. kör Deák-utca. (Rákóczi mellett.)

JESZENSZKY JENŐ

„Órangyal“ gyógyszerfőrtárban. Védjegy a SKABOPORM védjegyre ágyalóként

Egy jókarban levő

ház eladó

és azonnal áthadható négy szobával, három konyha egy kamrával és egy istállóval. Tudakozódni lehet a tulajdonosnál. V. k. Zombori-ut 131 sz. a.

Ugyanott egy új Meteor kályha is eladó.

Egy sarokház

fűszerüzlettel eladó VIII. kör, Berkes-utca 331. Erdélyi Józsefné

Alkalmi eladás.

Kedvező vétel folytán, felüő jutányos áron eladásra kerülnek.

- Hálószobák,
- Ebédlok börszékkel,
- Uri szobák,
- Író asztalok,
- Szekerények,
- Garderób szekrények,
- Witrinek,
- Vaságyak matraccal,
- Kész diványok,
- Edési asztalok,
- Kredencek,
- Székek,

Háboru előtti hitinó minőségű készítmények.

Czigler Gyula
butor kereskedő.

A barátok temploma mellett.

Belelőn szerkesztőnktelefonszáma: Pállos 84.

Egy nagy gazdasági ház

1 fél kupa telekkel 2-3 istállóval IV. k, Juránics-utcában

Bővebb felvilágosítást ad: Szkala Simon örparancsnek.

Egy ház két lánccal eladó.

Érdeklődni lehet IV. kör, Berzeányi-u. 559. sz. Dugovics utcára nyílik.

Gazdák figyelmébe!

Alulírott Szövetkezet igazgatósága felhívja a gazdákat és géptulajdonosokat, hogy mindennemű szükségletüket még e hónap folyamán jelentsék be a szövetkezet irodájában. (Gazdasági Egyesület).

Szabadkai és Szabadkavidéki Gazdák Szövetkezte.

Minden hirdetésnek

elője, hogy a hirdető céget a legszélesebb rétegek előtt megismeresse a cítekre, melyek az illető cégnél kaphatók, felhívja a vásárlók figyelmét. Ezt csak akkor érheti el, ha olyan sajtóorgánumban hirdeti, mely népszerű. Sok ezer példányban jelenik meg s amelyet így sok-sok ezer ember olvas. Ha tehát azt akarja, hogy hirdetése eredményes legyen, forduljon a Délvidék kiadóhivatalához, Rákóczi u. 20. Telefon 300. A Délvidékben közölt hirdetés biztosítja az eredményt. Minden kereskedő önmagának tartozik azzal, hogy a

Délvidékben hirdessen.

Apróhirdetések

Egy szó ára 30 mlen. A legkisebb hirdetés 3 kor. Felvilágosítást hirdetés ügyekben a kiadóhivatalig. Telefon 300

Egy fekete, báránnyelű té bunda eladó. Cim a kiadóban. 2

Tárogatót, egy jókarban tartott használt tárogatót megvételre keresek. cim a kiadóban. 10

Zöld selyem rizz szalon hűtőfüggönyel, villany lámpák, ingak, fahé: hímzett alsószeknyák eladó. Rákóczi-u. 19.

Cukorkas Bádodebóhozott állapotban lévő et roz-damentesket vesszünk. Ruff Cukorkas I. Damjanich u. 145 (Mészáros borház)

Munkásfányokat keresek Ruff Cukorkas I. Damjanich (Mészáros Gábor-ház)

Egy teljes borhelyület bese desés eladó. Bővebbet Béke Kávéház mellett, Wesselényi u. 45 sz. szent Löwinger Róznál

Szabadkai villamos telephelyre február 15-iki lépésre idősebb fővezetőt keres

Egy szegény özvegyasszony kinek egyetlen fia, Károly Ott kereskedősegéd a harciéren elesett. Kéri a jószívű kezeskedő emberek támogatását. Károly Lajos VII. kör Erdő-utca 88

SZENT ANTAL NYOMDA

Mivállal: lapok, folyóiratok és művek kinyomatását, valamint mindennemű nyomdai munkák pontos és ízléses elkészítését. Az újabb egyházmegyei nyomtatványok nagy raktára. — Teleonszám 300.

SZABADKA, RÁKÓCI-U. 20.